

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Viljandi Vallavolikogu

Arvamus

Oleme auditeerinud Viljandi Vallavalitsuse ja tema valitseva mõju all olevate üksuste (edaspidi „grupp“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2018, konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud netovara muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ning eelarve täitmise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust, konsolideeritud rahavoogusid ja konsolideeriva üksuse eelarve täitmist kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperdi eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamus kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust.

Peamised auditi asjaolud

Materiaalse põhivara kõikehõlmav ja täpne kajastamine ning väärtus

Täiendav info raamatupidamise aastaaruande lisas 1 „Kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused“ ja lisas 7 „Materiaalne põhivara“.

Olulise väärkajastamise riskidena hindasime auditi käigus võimalikke vigu materiaalse põhivara arvele võtmisel (kasutamiseks valmis vara ei ole veel lõpetamata tööde arvelt valmis amortiseeritavaks varaks üle kantud, amortisatsioonimäärad ei vasta eeldatavale kasulikule elueale) ja välja kandmisel (müügid, maha kandmised).

Materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead tuginevad juhtkonna hinnangutel vara majandustegevuses kasutamise perioodi kohta. Ettepaneku amortisatsiooninormi kehtestamiseks peaks tegema vara tundev spetsialist.

Põhivara väärtuse languse korral (demonteerimine,

Peamiste auditi asjaolude käsitlemine auditi käigus

Käsitlemine auditi käigus

Võrdlesime raamatupidamise aastaaruandes kajastatud põhivara väärtuse vastavust põhivarade raamatupidamisregistrite andmetega seisuga 31.12.2018.

Testisime olulisemate põhivarade soetuste alusdokumente (lepingud, teostatud tööde üleandmisaktid, koostatud arved, sihtfinantseerimise toetuslepingud, makseteatised) ja nende vastavust raamatupidamises arvele võetud põhivarade maksumusele.

Kontrollisime väljavõtteliselt, kas võõrandamised - mahakandmised põhinesid korrektsetel algdokumentidel (notariaalsed põhivara müügilepingud, põhivarade mahakandmise aktid) ning on kajastatud õigesti. Sealjuures tutvusime ka juhtkonna otsustega põhivara müükide ja maha kandmise kohta.

Selgitasime, kas lõpetamata põhivara on tõepoolest

lammutamine, hävimine, kahjustumine jt) tuleb läbi viia vara allahindlus. Aruandeaasta lõpul hinnatakse mittekasutatava vara tõenäolist neto realiseerimismaksumust ja vara hinnatakse alla, kui bilansiline jääkväärtus on sellest kõrgem.

Materiaalse põhivara väärtuse kujunemisel etendavad olulist osa juhtkonna hinnangud.

Grupi materiaalse põhivara summa oli seisuga 31.12.2018 31 273 653 eurot, mis moodustas grupi varade kogumaksumusest 87%. Aruandeaastal soetati materiaalset põhivara 1 539 076 euro väärtuses. Materiaalse põhivara olulise väärtuse ja tehingute suure mahu tõttu nõuab selle auditeerimine märkimisväärse osa auditi ajast, mistõttu on see üheks peamiseks auditi asjaoluks.

Kohalike omavalitsuste ühinemine ja võrreldavate arvnäitajate esitamine

Täiendav info tegevusaruandes ja raamatupidamise aastaaruande lisas 1 „Kasutatud arvestusmeetodid ja hindamiselused“.

Kolga-Jaani valla ja Tarvastu valla liitumisel Viljandi vallaga moodustus 25.10.2017 haldusüksus nimega Viljandi vald.

Ühinemise teel moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse kohta on koostatud esimene majandusaasta aruanne. Vastavalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse §14¹ lõikele 8 tuleb ühinemise teel moodustunud kohaliku omavalitsusüksuse esimeses majandusaasta aruandes esitada sellele eelnenud majandusaasta võrreldavad arvnäitajad ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste eelmise majandusaasta vastavate arvnäitajate liitmise teel, jättes välja ühinenud omavalitsusüksuste omavahelisi tehinguid kajastavad arvnäitajad.

Selline võrreldavate arvnäitajate esitamine ei ole majandusüksuste ühinemise puhul tavapärane ja selle kontrollimine auditi käigus on suhteliselt ajamahukas. Sellest tulenevalt on võrreldavate arvnäitajate esitamine üheks oluliseks auditi asjaoluks.

poolleiolev ja millal on planeeritav valmimise ning kasutusele võtmise aeg. Selgitasime lõpetamata põhivara detailse arvestusregistri alusel varade vanuselise struktuuri ning jälgisime lisaks ka aruandeperioodi järgselt toimunud majandustehinguid lõpetamata põhivaraga.

Põhivara amortisatsiooniarvestuse õigsuse kontrollimisel viisime läbi analüütilisi protseduure kuude lõikes, hindasime amortisatsiooninormide põhjendatust ja tegime väljavõttelisi teste, veendumaks, et põhivarasid hakatakse amortiseerima õigeaegselt kohe vara valmimisel.

Tutvusime kliendi poolt läbi viidud põhivara inventuuri dokumentatsiooniga. Selgitasime, kas inventuure teostati kõikehõlmavalt. Kinnitamaks varade kuulumist gruppide, võrreldi inventuuri käigus grupi materiaalse põhivara nimekirjade andmeid kinnistusraamatu andmetega. Veendusime, et inventuuri tulemused on raamatupidamises kajastatud.

Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi vigu materiaalse põhivara arvestamisel.

Käsitlemine auditi käigus

Tutvusime Kolga-Jaani valla, Tarvastu valla ja Viljandi valla ühinemisdokumentidega. Lugesime Viljandi Vallavolikogu protokolli, kus on käsitatud kohalike omavalitsuste liitumist. Leidsime, et ühinemisega seotud asjaolud on aastaaruande koostamisel arvesse võetud.

Hindasime, kas ühinenud omavalitsuste arvestuspõhimõtted on koostatud võrreldavatel alustel, kas need on kooskõlas Grupi arvestuspõhimõtetega ja vastavad Eesti finantsaruandluse standardi nõuetele. Me ei täheldanud selles osas olulisi puudusi.

Ühinenud valdade 2017.a finantsnäitajate õigsuse kohta kinnituse saamiseks suhtlesime nende eelmiste audiitoritega.

Kontrollisime, kas ühinenud kohalike omavalitsuste üksuste eelmise majandusaasta võrreldavad arvnäitajad on liidetud ning ühinenud omavalitsusüksuste omavahelisi tehinguid kajastavad arvnäitajad on välja jäetud. Leidsime, et nii oligi võrreldavate andmete väljatoomisel talitatud.

Kontrollisime Grupi aastaaruande avalikustatud informatsiooni kohalike omavalitsuste ühinemisega seotud sündmuste ja asjaolude kohta. Leidsime, et asjakohane teave oli esitatud nii tegevusaruandes kui ka raamatupidamise aastaaruandes.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknep oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta

avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada aramus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/Digitaalselt allkirjastatud/

Enn Leppik

Vandaudiitori number 57

/Digitaalselt allkirjastatud/

Margit Leppik

Vandaudiitori number 412

Audiitorbüroo ELSS OÜ

Nexia International liige

Audiitorettevõtja tegevusloa number 59

Vanemuise 21a, Tartu linn 51014

30.05.2019